

Motion till riksdagen 2006/07:N205

av **Birgitta Sellén och Kenneth Johansson (c)**

Återföring av pengar från vattenkraft

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att låta utreda ett system för återförande av pengar från vattenkraftsproduktionen till kommuner och regioner där produktionen sker.

Motivering

Vattenkraften är en viktig källa till Sveriges välbefinnande, både historiskt och framöver. Drygt 90 % av vattenkraftsproduktionen sker i de sju skogslänen. De viktigaste vattenkraftskommunerna är Ragunda, Jokkmokk och Sollefteå, där ca 30 terawattimmar vattenkraft produceras eller ungefär 45 % av landets produktion. Vattenkraften är en ren och återvinningsbar energikälla. Värdet kommer därför att ständigt öka.

De stora vattenkraftstillgångarna i skogslänen har emellertid främst skapat tillväxt någon annanstans och inte i de bygder som släppt till sitt strömmande vatten. I vattenkraftskommunerna är de tydligaste spåren av de rikedomar som produceras här skador och förändringar i landskapet, stagnerande samhällen, åldrande befolkning och ett förödmjukande bidragsberoende. Detta är en oacceptabel – och djupt orättvis – situation som snarast måste brytas. Nu måste den kreativitet och den skaparkraft som också finns i dessa bygder få möjlighet att blomma upp med full kraft.

Sverige behöver en regional utvecklingspolitik som ger alla delar av landet förutsättningar att skapa tillväxt. Det är viktigt att kommuner och regioner får tillgång till stabila och förutsägbara inkomster. Vattenkraftskommunerna bör därför få del av de stora värden som skapas lokalt. Frågan om återbäring från vattenkraften samt en god nationell regional utvecklingspolitik är avgörande för att alla delar av landet ska ges förutsättningar för tillväxt och utveckling.

I Norge finns sedan länge ett väl fungerande system för återföring av vattenkraftsmedel till kommuner och fylken. Varje år återförs ett bruttobelopp

Fel! Okänt namn på

om ca 3 miljarder Nkr. Efter avräkning i skatteutjämningsystemet blir nettotillskottet ungefär hälften, ca 1,5 miljarder Nkr. Genom detta system har många norska fjäll- och glesbygdskommuner getts förutsättningar till en positiv utveckling som står i bjärt kontrast till situationen för motsvarande kommuner i Sverige.

Föreningen Sveriges Vattenkraftskommuner (FSV), med 41 medlemskommuner med sammanlagt över 600 000 invånare, arbetar sedan 1999 för att ett liknande system som det norska ska införas även i vårt land. Återbäringen till vattenkraftskommunerna är en kompensation för de intrång och skador i naturen som kommunerna åsamkas och som försvårar eller hindrar utvecklingen av turism, skogsbruk, jakt, fiske m.fl. näringsgrenar. Återbäringen ska också ses som ett bevis för det värdeskapande som sker i de bygder som släppt till sina forsar till kraftproduktionen. I dag strömmar värdena till Stockholm för att sedan till en mindre del komma tillbaka i form av regionalpolitiskt stöd. Detta ger det falska intrycket att vattenkraftskommunerna är bidragsmottagare när de i själva verket är stora bidragsgivare till den gemensamma välfärden i vårt land.

På uppdrag av FSV har Bo Mårsäter tidigare presenterat en utredning om vattenkraften och vattenkraftskommunerna, "Från kungsådra till skattekälla". Denna utredning ger en bra grund för ett fortsatt arbete på att utforma ett svenskt system för återföring av vattenkraftsmedel. Regeringen bör därför tillsätta en utredning med uppgift att utforma ett system som innebär att vattenkraftsmedel återförs till regionen och kommuner som producerar vattenkraft.

Stockholm den 18 oktober 2006

Birgitta Sellén (c)

Kenneth Johansson (c)